

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЧННШБ ЗУНУ
Надія КУЛЬЧИЦЬКА
30 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-
педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
30 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Бухгалтерський облік і оподаткування»
ступінь вищої освіти -бакалавр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа та
страхування»

кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції, год.	Практ. зан. год.	ІРС, год.	Тренінг, год.	СРС, год.	Разом, год.	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
Денна	2	3	30	30	4	8	78	150		3
Заочна	2	3	8	4	-	-	138	150		4

30.08.2024
[Підпис]

Чортків – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 07 „Управління та адміністрування” спеціальності 072 „Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 р.).

Робочу програму склала к.е.н., доцентом - Наталія КОСТИШИН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін (протокол № 1 від 28.08.2024 р.)

Завідувач кафедри Людмила ДЕРМАНСЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 „Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок” (протокол № 1 від 30.08.24р)

Керівник групи Ольга КИРИЛЕНКО
забезпечення спеціальності

Гарант ОПП Юлія БУГЕЛЬ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ”

1. Опис дисципліни „Бухгалтерський облік і оподаткування ”

Дисципліна – Бухгалтерський облік	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	<p>Галузь знань – 07 Управління та адміністрування</p> <p>Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</p> <p>Освітньо-професійна програма – „Фінанси, банківська справа та страхування”</p>	Статус дисципліни: нормативна Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 5		Рік підготовки: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2</i> Семестр: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна – 3,4</i>
Кількість змістових модулів – 2		Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин: 150		Самостійна робота: <i>Денна – 78 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг: <i>Денна – 8 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 4 год.</i>
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 4 год.		Ступінь вищої освіти – бакалавр

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ „БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ”

2.1. Мета вивчення дисципліни. В сучасних умовах господарювання посилюється роль і значення системи бухгалтерського обліку. Науково обґрунтована система організації бухгалтерського обліку сприяє ефективному використанню ресурсів, забезпечує необхідною інформацією всі групи користувачів, сприяє поліпшенню аналізу фінансово-майнового стану підприємств та удосконаленню управління тощо. Тому дисципліна „Бухгалтерський облік і оподаткування ” сприяє формуванню висококваліфікованих кадрів з економічних спеціальностей та є складовою частиною циклу профілюючих дисциплін, які формують бакалаврів за спеціальністю „Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”.

Мета дисципліни „Бухгалтерський облік і оподаткування” полягає у набутті бакалаврами теоретичних знань і практичних навичок з бухгалтерського обліку, що необхідні для контролю за повним і правдивим відображенням господарської діяльності підприємств з різними формами власності та в різних галузях народного господарства, а також здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Предмет дисципліни – виступають факти (дії, події) господарської діяльності, які трансформуються у своїй сукупності в певний стан і результати господарської діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання курсу – дати студентам знання з методології та методики ведення первинного обліку, відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій, заповнення облікових реєстрів та форм звітності, набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

Завдання проведення лекційних занять:

– викладення студентам у відповідності з програмою та робочим планом основних питань бухгалтерського обліку, звертаючи головну увагу на правильність здійснення облікових дій та необхідність і можливість їх використання в практичній фаховій діяльності;

– сформуванню у студентів цілісну систему теоретичних знань з курсу.

Завдання проведення практичних занять студенти повинні засвоїти:

– теоретичні основи формування первинної облікової інформації та інструментарій для її обробки;

– методику та техніку відображення в обліку активів, зобов'язань підприємств, фірм, організацій як фактора здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю суб'єктів господарювання;

– технологію облікового процесу за журнальною, журнально-ордерною, меморіально-ордерною; простою та спрощеною формами обліку;

– творчо вирішувати всі необхідні питання обліку;

– порядок складання та подання фінансової звітності.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК07. Здатність скласти та аналізувати фінансову звітність

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна відноситься до фундаментальних загальноекономічних наук, що формують фаховий світогляд майбутніх економістів. Науково обґрунтована система організації теорії бухгалтерського обліку сприяє ефективному використанню ресурсів, забезпечує необхідною інформацією всі групи користувачів, сприяє поліпшенню аналізу фінансово-майнового стану підприємств та удосконаленню управління тощо.

Вивчення курсу „Бухгалтерський облік і оподаткування” передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів (мікроекономіка, статистика, макроекономіка, економіка підприємств), цілеспрямованого опрацювання спеціальної літератури, активної роботи на лекціях і практичних заняттях, самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань.

2.5. Програмні результати навчання:

ПРН09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ „БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ”

Змістовий модуль 1. „Теоретичні основи бухгалтерського обліку”

Тема 1. Бухгалтерського обліку: основні характерні риси, предмет і метод.

Бухгалтерський облік як інформаційна система управління суб'єктом господарювання, його мета та зміст. Стандарти обліку як нормативні основи бухгалтерського обліку. Регулювання та організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Розподіл обліку за видами, його завдання та функції, що реалізуються в результаті господарської діяльності бізнес-суб'єктів. Вимоги та принципи бухгалтерського обліку, його предмет та метод. Елементи методу бухгалтерського обліку. Класифікація активів, капіталу і зобов'язань. Обліковий цикл та його етапи.

Література: [2, 4, 11, 16, 19, 20].

Тема 2. Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів

Використання прийому балансового узагальнення в системі економічної інформації. Суть бухгалтерського балансу. Балансове рівняння та його модифікації. Структура і зміст балансу. Структурні елементи балансу. Методика балансового узагальнення. Вплив господарських операцій на зміни в балансі.

Література: [4, 10, 11, 16, 17, 21].

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Групування фактів господарської діяльності бізнес-суб'єктів за окремими об'єктами обліку. Використання бухгалтерських рахунків як інструменту групування. Принципи класифікації рахунків. План рахунків бухгалтерського обліку. Розподіл рахунків на активні і пасивні, відповідно до їх структурної побудови за двоїстим (балансовим) принципом. Взаємозв'язок між рахунками і формами фінансової звітності. Подвійний запис, його суть та значення. Формування кореспонденції рахунків у формі бухгалтерських проводок. Методика відображення господарських операцій на бухгалтерських рахунках. Види бухгалтерських проводок. Помилки в бухгалтерських записах, правила їх виправлення. Обліковий процес в умовах наявності аналітичних та синтетичних рахунків. Взаємозв'язок аналітичного та синтетичного обліку. Методика аналітичного та синтетичного обліку.

Література: [3, 4, 11, 13, 17, 18].

Тема 4. Оцінка в обліку та калькуляція.

Оцінка, як інструмент грошового вираження фактів та класифікація видів оцінок. Сутність і значення вартісної оцінки. Мета оцінки. Причини існування множини оцінок. Види оцінок в обліку: історична (фактична) собівартість; поточна собівартість; вартість реалізації; теперішня вартість. Оцінка окремих об'єктів обліку. Поняття про калькуляцію та калькулювання. Види калькуляцій. Методи калькулювання.

Література: [4, 11, 16, 17, 20].

Тема 5. Первинне спостереження в обліку та узагальнення облікових даних в системі реєстрів (форм обліку)

Первинне спостереження, його зміст та значення для обліку. Класифікація первинних документів, правила їх складання. Поняття про облікові реєстри, їх види та

призначення. Помилки в облікових документах, способи їх виправлення. Форми ведення бухгалтерського обліку, їх зміни в результаті історичної еволюції.

Література: [4, 7, 10, 13, 17].

Змістовий модуль 2.

„Бухгалтерський облік і оподаткування господарських об’єктів”

Тема 6. Облік і оподаткування основних засобів та інших необоротних активів.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 „Основні засоби” як основний нормативний акт методології обліку основних засобів: структура та зміст. Поняття про необоротні активи та їх види. Методологічні засади формування та визнання основних засобів та їх класифікація. Придбання та первісна оцінка основних засобів, подальші витрати, пов’язані з експлуатацією основних засобів. Облік експлуатації та вибуття основних засобів. Облік оренди основних засобів. Поняття нематеріальних активів, їх оцінка та переоцінка відповідно до П(С)БО 8 „Нематеріальні активи”. Облік нематеріальних активів в системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік інших необоротних активів.

Література: [3, 4, 6, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 23].

Тема 7. Облік і оподаткування запасів.

Поняття виробничих запасів, їх класифікація, оцінка відповідно до вимог НП(С)БО 9 „Запаси” Документальне оформлення руху виробничих запасів. Облік запасів на складі і в бухгалтерії. Облік руху запасів. Особливості обліку і оподаткування розрахунків з постачальниками. Облік малоцінних і швидкозношуваних предметів.

Література: [3, 4, 5, 12, 16, 17, 21, 22].

Тема 8. Облік і оподаткування фінансових активів (грошових коштів, фінансових інвестицій) та дебіторської заборгованості

Роль грошових коштів в господарському обороті підприємства та основні завдання їх обліку. Форми здійснення розрахункових операцій. Облік операцій на поточних рахунках в банках. Облік на інших рахунках в банках. Документальне оформлення та облік касових операцій. Облік підзвітних сум та розрахунків з підзвітними особами. Визначення дебіторської заборгованості, її класифікація та оцінка. Поняття про резерв сумнівних боргів та способи його визначення. Їх переваги й недоліки. Облік дебіторської заборгованості за товари, роботи й послуги. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Класифікація та первісна оцінка фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу. Визнання доходу від фінансових інвестицій. Облік фінансових інвестицій за методом участі в капіталі.

Література: [3, 4, 10, 11, 16, 17, 25].

Тема 9. Облік персоналу, праці, її оплати, страхування та оподаткування

Правові та організаційні основи оплати праці на підприємстві. Системи та форми оплати праці. Облік особового складу, відпрацьованого часу та виробітку. Техніка нарахування заробітної плати та інших виплат працівникам. Нарахування виплат працівникам за середнім заробітком. Розрахунок податків, зборів та інших утримань за виплатами працівникам. Методика нарахування та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування

Література: [1, 3, 4, 11, 16, 17, 20, 21, 22].

Тема 10. Облік виробничих витрат та витрат діяльності

Поняття витрат, їх класифікація та групування за економічними елементами та статтями калькуляції. Нормативне регулювання ведення обліку витрат відповідно до НП(С)БО 16 „Витрати”, їх визнання та оцінка. Способи обліку витрат. Облік виробничих витрат. Порядок списання та облік загальновиробничих витрат. Облік адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат та облік інших витрат, фінансових витрат та надзвичайних витрат. Зведений облік витрат і розрахунок фактичної собівартості випущеної з виробництва продукції.

Література: [3, 4, 5, 10, 12, 16, 17, 18, 23].

Тема 11. Формування, облік та оподаткування готової продукції, її реалізація та доходів діяльності

Поняття готової продукції та її оцінка. Документування господарських операцій, пов'язаних з рухом готової продукції. Визначення фактичної собівартості реалізованої продукції. Аналітичний та синтетичний облік готової продукції. Облік реалізованої продукції та визначення фінансових результатів від реалізації. Поняття доходів, їх склад та оцінка відповідності до вимог НП(С)БО 15 „Дохід”. Облік доходів від операційної діяльності. Облік доходів від іншої звичайної та надзвичайної діяльності. Облік використання прибутку.

Література: [3, 4, 11, 13, 14, 18, 25].

Тема 12. Облік власного капіталу та зобов'язань

Характеристика власного капіталу та його складових. Формування статутного капіталу. Облік формування та збільшення статутного капіталу. Облік зменшення статутного капіталу. Облік інших видів власного капіталу в системі рахунків. Облік забезпечення майбутніх витрат та платежів. Облік цільового фінансування та цільових надходжень. Облік страхових резервів. Поняття про зобов'язання, їх види. Облік кредитів банку. Облік розрахунків за податками й платежами. Облік розрахунків з іншими кредиторами.

Література: [2, 3, 4, 6, 10, 12, 16, 19].

Тема 13. Фінансова та податкова звітність, зміст і техніка їх складання

Бухгалтерська звітність – інструмент комунікації менеджменту підприємства з користувачами інформації. Склад та призначення фінансової звітності, порядок її формування відповідно до вимог НП(С)БО 1, П(С)БО 6, П(С)БО 20. Характеристика основних форм звітності.

Література: [4, 9, 15, 16, 17, 19, 21].

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ „БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ”

Денна форма навчання

	Кількість годин								
	Лек-ції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи			
Змістовий модуль 1. „ Теоретичні основи бухгалтерського обліку ”									
Тема 1. Бухгалтерського обліку: основні характерні риси, предмет і метод	2	2	6	2	4	Поточне опитування, задачі, тести			
Тема 2. Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів	2	2	6						
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	4	4	6						
Тема 4. Оцінка в обліку та калькуляція	2	2	6			Поточне опитування, есе			
Тема 5. Первинне спостереження в обліку та узагальнення облікових даних в системі реєстрів (форм обліку)	2	2	6						
Змістовий модуль 2. „ Бухгалтерський облік і оподаткування господарських об’єктів”									
Тема 6. Облік і оподаткування основних засобів та інших необоротних активів	4	4	6	2	4	Заліковий модуль по темах 1-6			
Тема 7. Облік і оподаткування запасів	2	2	6						
Тема 8. Облік і оподаткування фінансових активів (грошових коштів, фінансових інвестицій) та дебіторської заборгованості	2	2	6						
Тема 9. Облік персоналу, праці, її оплати, страхування та оподаткування	2	2	6			Поточне опитування, тести, задачі			
Тема 10. Облік виробничих витрат та витрат діяльності	2	2	6						
Тема 11. Формування, облік та оподаткування готової продукції, її реалізація та доходів діяльності	2	2	6						
Тема 12. Облік власного капіталу та зобов’язань.	2	2	6						
Тема 13. Фінансова та податкова звітність, зміст і техніка їх складання	2	2	6				Заліковий модуль по темах 7-13		
ВСЬОГО	30	30	78				4	8	Екзамен

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ „БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ”

Заочна форма навчання

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи
Тема 1. Бухгалтерського обліку: основні характерні риси, предмет і метод	2	2	11	Усне опитування, задачі
Тема 2. Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів			11	
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.			11	
Тема 4. Оцінка в обліку та калькуляція			11	
Тема 5. Первинне спостереження в обліку та узагальнення облікових даних в системі реєстрів (форм обліку)				
Тема 6. Облік і оподаткування основних засобів та інших необоротних активів	2	2	11	Усне опитування, задачі, тести
Тема 7. Облік і оподаткування запасів			11	
Тема 8. Облік і оподаткування фінансових активів (грошових коштів, фінансових інвестицій) та дебіторської заборгованості			11	
Тема 9. Облік персоналу, праці, її оплати, страхування та оподаткування	2	2	11	Усне опитування, задачі, тести
Тема 10. Облік виробничих витрат та витрат діяльності			10	
Тема 11. Формування, облік та оподаткування готової продукції, її реалізація та доходів діяльності	2	2	10	
Тема 12. Облік власного капіталу та зобов'язань			10	
Тема 13. Фінансова та податкова звітність, зміст і техніка їх складання			10	
ВСЬОГО	8	4	138	Екзамен

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ „БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ”

Денна форма навчання

Практичне заняття № 1.

Тема 1. Бухгалтерського обліку: основні характерні риси, предмет і метод

Мета: закріплення та перевірка знань про предмет, методи та об'єкти організації обліку, його значені у системі управління підприємством

Питання для обговорення:

1. Мета та сутність бухгалтерського обліку.
2. Державне регулювання бухгалтерського обліку підприємств України
3. Предмет, об'єкти та метод організації бухгалтерського обліку.
4. Принципи організації бухгалтерського обліку.
5. Основи організації бухгалтерського обліку в умовах стандартизації.

Дискусійне обговорення питань історії розвитку обліку, його виникнення та розвитку як науки; особливостей дотримання принципів ведення обліку та нормативного регулювання виконання облікових робіт.

Література: [2, 4, 11, 16, 19, 20].

Практичне заняття № 2.

Тема 1. Бухгалтерського обліку: основні характерні риси, предмет і метод

Мета: – з'ясувати рівень засвоєння знань студентів з теоретичного матеріалу;
– закріпити практичні знання студентів розв'язуванням задач щодо складання бухгалтерського балансу та визначення типів змін під впливом господарських операцій; навчити студентів заповнювати бланк фінансової звітності форми № 1 Баланс.

Питання для обговорення:

1. Балансові узагальнення в економіці.
2. Види балансів.
3. Принципи складання бухгалтерського балансу.
4. Оцінка та групування статей балансу.
5. Зміни в балансі.
6. Розв'язування практичних завдань.

Модельовання практичних ситуацій, пов'язаних з формування балансу конкретного підприємства.

Література: [4, 8, 10, 11, 16, 17, 21].

Практичне заняття № 3, 4.

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.

Мета: – з'ясувати рівень засвоєння знань студентів з теоретичного матеріалу;
– закріпити практичні знання студентів розв'язуванням задач щодо відкриття рахунків, складання бухгалтерських проведення, закриття рахунків;
– навчити студентів складати оборотно-сальдові та шахові відомості

Питання для обговорення:

1. Будова рахунків.
2. Активні і пасивні рахунки.
3. Зв'язок рахунків з балансом.
4. Поняття про синтетичні і аналітичні рахунки та субрахунки.
5. Визначення оборотів і залишків.

6. Суть подвійного запису на рахунках та їх кореспонденція. Складні проводки.
7. Поняття про аналітичні рахунки.
8. Синтетичний і аналітичний облік.
9. Узагальнення показників синтетичного і аналітичного обліку.
10. Розв'язування практичних завдань.

Практичні завдання щодо відкриття рахунків, відображення в облікових проведеннях господарських операцій, закриття рахунків, складання оборотних відомостей.

Література: [3, 4, 8, 11, 13, 17, 18].

Практичне заняття № 5.

Тема 4.Оцінка в обліку та калькуляція

Мета: – з'ясувати рівень засвоєння знань студентів з теоретичного матеріалу;

- закріпити практичні знання студентів розв'язуванням задач щодо визначення методів оцінки об'єктів обліку;
- навчити студентів заповняти калькуляційну відомість.

Питання для обговорення:

1. Основи оцінок в системі обліку.
2. Види оцінок в обліку.
3. Калькуляція як спосіб оцінки і методи калькулювання.
4. Групування витрат.
5. Розв'язування практичних завдань.

Література: [4, 8, 11, 16, 17, 20].

Практичне заняття № 6.

Тема 5. Первинне спостереження в обліку та узагальнення облікових даних в системі реєстрів (форм обліку)

Мета: – з'ясувати рівень засвоєння знань студентів з теоретичного матеріалу;

- закріпити практичні знання студентів розв'язуванням задач щодо складання бухгалтерських проведення;
- навчити студентів заповняти найпростіші первинні документи з обліку об'єктів основних засобів та реєстрів.

Питання для обговорення:

1. Значення документування.
2. Класифікація документів.
3. Прийняття, перевірка та обробка документів.
4. Порядок проведення інвентаризації.
5. Облікові реєстри їх види і форми.
6. Порядок виправлення помилок в обліковій реєстрації.
7. Складання реєстрів фінансового обліку.

Дискусійне обговорення питань відображення облікової інформації в відповідних документах.

Література: [4, 7, 8, 10, 13, 17].

Практичне заняття № 7, 8.

Тема 6. Облік і оподаткування основних засобів та інших необоротних активів

Мета: – з'ясувати рівень засвоєння знань студентів з теоретичного матеріалу;

- закріпити практичні знання студентів розв'язуванням задач щодо складання бухгалтерських про доводок з руху основних засобів;
- навчити студентів заповняти найпростіші первинні документи з обліку основних засобів.

Питання для обговорення:

1. Основні засоби: сутність, класифікація та первинна оцінка.
2. Документування господарських операцій з руху основних засобів.
3. Аналітичний та синтетичний облік основних засобів.
4. Синтетичний облік руху основних засобів.
5. Облік зносу (амортизації) основних засобів.
6. Документальне оформлення руху основних засобів, узагальнення даних в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.
7. Особливості обліку нематеріальних активів.

Практичні завдання щодо відображення інформації про необоротні активи підприємства на рахунках обліку, виведення кінцевих результатів.

Література: [3, 4, 6, 8, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 23].

Практичне заняття № 9.

Тема 7. Облік і оподаткування запасів.

- Мета:** – з'ясувати рівень засвоєння знань студентів з теоретичного матеріалу;
- закріпити практичні знання студентів розв'язуванням задач щодо складання бухгалтерських про доводок з руху запасів;
 - навчити студентів заповняти найпростіші первинні документи з обліку запасів.

Питання для обговорення:

1. Побудова обліку, класифікація та оцінка матеріальних оборотних засобів за стандартами
2. Облік руху виробничих запасів: документальне оформлення та методи оцінки при вибутті
3. Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів.
4. Облік витрат виробництва та собівартості продукції
5. Методологічні засади обліку та оцінка готової продукції

Практичні завдання щодо відображення інформації про оборотних активів, зокрема запасів, підприємства на рахунках обліку, виведення кінцевих результатів

Література: [3, 4, 5, 12, 16, 17, 21, 22].

Практичне заняття № 10.

Тема 8. Облік і оподаткування фінансових активів (грошових коштів, фінансових інвестицій) та дебіторської заборгованості

Мета: вивчення та дослідження організації обліку руху грошових коштів.

Питання для обговорення:

1. Поняття грошових коштів. Форми безготівкових розрахунків.
2. Облік операцій на поточному та інших рахунках в банку.
3. Облік готівкових операцій.
4. Поняття та класифікація дебіторської заборгованості.
5. Облік поточної дебіторської заборгованості:
 - а) облік поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги;
 - б) облік поточної дебіторської заборгованості забезпеченої векселями;
 - в) облік іншої поточної дебіторської заборгованості.

Практичні завдання щодо відображення інформації про грошові кошти та дебіторську заборгованість підприємства на рахунках обліку, відображення їх руху, виведення кінцевих результатів.

Література: [3, 4, 10, 11, 16, 17, 25].

Практичне заняття № 11.

Тема 9. Облік персоналу, праці, її оплати, страхування та оподаткування

Мета: – охарактеризувати чинні форми оплати праці;

– охарактеризувати склад ФОП;

– визначити порядок нарахування заробітної плати; облік утримань із заробітної плати.

Питання для обговорення:

1. Облік особового складу підприємства.
2. Облік використання робочого часу.
3. Облік виробітку робітників.
4. Техніка підрахунку заробітної плати.
5. Облік утримань із заробітної плати.
6. Аналітичний та синтетичний облік розрахунків з оплати праці.
7. Облік розрахунків за страхуванням

Моделювання практичних ситуацій, пов'язаних з відображенням інформації про особовий склад підприємства, нарахування оплати праці в обліку, здійснення відповідних нарахувань та утримань, пов'язаних з оплатою праці працівників.

Література: [1, 3, 4, 11, 16, 17, 20, 21, 22].

Практичне заняття № 12.

Тема 10. Облік виробничих витрат та витрат діяльності

Мета: – засвоїти сутність витрат виробництва;

– визначити порядок їх класифікації, оцінку;

– розглянути методику обліку прямих витрат;

– вивчити порядок формування та розподілу загальновиробничих витрат.

Питання для обговорення:

1. Витрати підприємства, критерії визнання, класифікація.
2. Облік витрат за елементами.
3. Облік витрат за видами діяльності.

Практичні завдання щодо відображення інформації про витрати виробництва та діяльності підприємства на рахунках обліку, виведення кінцевих результатів.

Література: [3, 4, 5, 8, 10, 12, 16, 17, 18, 23]

Практичне заняття № 13.

Тема 11. Формування, облік та оподаткування готової продукції, її реалізація та доходів діяльності

Мета: – визначити сутність доходів та їх класифікацію;

– розглянути методику обліку доходів в залежності від видів діяльності;

– вивчити облік фінансових результатів.

Питання для обговорення:

1. Поняття доходів, класифікація та визнання доходів. Оцінка доходів.
2. Облік доходів від звичайної та надзвичайної діяльності.
3. Фінансові результати та порядок їх формування.
4. Облік фінансових результатів діяльності.

5. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).

6. Облік використання прибутку підприємства.

Практичні завдання щодо відображення інформації про готову продукцію підприємства та її реалізацію на рахунках обліку, виведення кінцевих результатів.

Література: [3, 4, 8, 11, 13, 14, 18, 25].

Практичне заняття № 14.

Тема 12. Облік власного капіталу та зобов'язань.

Мета: – засвоїти сутність власного капіталу та дати характеристику його функцій;

– визначити особливості формування та обліку статутного капіталу на підприємствах різних форм власності;

– вивчити порядок відображення операцій щодо капіталу в бухгалтерському обліку.

– вивчити класифікацію зобов'язань;

– засвоїти облік розрахункових операцій з постачальниками і підрядниками, покупцями і замовниками, за претензіями, з підзвітними особами; облік кредитів.

Питання для обговорення:

1. Поняття власного капіталу та його види.
2. Облік статутного капіталу.
3. Облік інших видів капіталу.
4. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів
5. Нормативно-правове забезпечення обліку зобов'язань
6. Класифікація зобов'язань
7. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками.
8. Облік розрахунків з покупцями та замовниками.
9. Облік розрахунків за претензіями.
10. Облік розрахунків з підзвітними особами.
11. Облік розрахунків з бюджетом.
12. Облік кредитів банку.

Практичні завдання щодо відображення інформації про власний капітал та зобов'язання підприємства на рахунках обліку, виведення кінцевих результатів.

Література: [2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 16, 19].

Практичне заняття № 15.

Тема 13. Фінансова та податкова звітність, зміст і техніка їх складання

Мета: ознайомитись з видами звітності та вимогами до їх складання, засвоїти порядок заповнення звітності

Питання для обговорення:

1. Склад, призначення та загальні вимоги до фінансової звітності та організація її складання.

2. Характеристика та порядок складання основних форм фінансової звітності підприємства в системі національних стандартів

3. Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах (НП(С)БО 6).

Моделювання практичних ситуацій, пов'язаних з формуванням фінансової звітності підприємств відповідно чинного нормативного забезпечення.

Література: [4, 8, 9, 15, 16, 17, 19, 21].

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Мета тренінгу з дисципліни „Бухгалтерський облік і оподаткування” – сформулювати у майбутніх фахівців повне і цілісне уявлення про професійну діяльність обліковця; сформулювати чітке уявлення про професійне майбутнє, сприяти усвідомленню студентами своїх особистісних особливостей і творчих можливостей. Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти „бакалавр”.

Тренінг передбачає виконання наскрізного практичного завдання (задачі) за 10а варіантами, де на підставі наведених у роздатковому матеріалі даних необхідно:

- скласти баланс підприємства на початок періоду;
- на основі балансу відкрити рахунки синтетичного обліку;
- скласти журнал реєстрації господарських операцій (з визначенням кореспонденції рахунків);
- провести всі операції на рахунках і закрити рахунки;
- скласти оборотну та шахову відомості по рахунках синтетичного обліку;
- скласти баланс підприємства на кінець періоду.

Оцінювання наскрізного практичного завдання (задачі) здійснюється максимум 100 балів.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни „Бухгалтерський облік і оподаткування” студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні законодавчої, навчальної та наукової фахової літератури з обліку і оподаткування відповідно до обраного питання та форми виконання.

Оцінювання СРС здійснюється за 100-бальною шкалою і визначається як сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - виконання відповідного завдання; - 20% - захист виконаного завдання.

Питання для СРС	Форма виконання СРС
Виникнення бухгалтерського обліку та історія його становлення як науки	Добір та аналіз історичних фактів виникнення та розвитку обліку як науки. Формування блок-схем нормативного забезпечення облікових робіт
Роль бухгалтерського обліку в прийнятті управлінських рішень	Порівняльний аналіз підходів до вирішення зазначеного питання з позицій вітчизняних та зарубіжних практичних представників, есе
Зв'язок між способами методу бухгалтерського обліку та об'єктами його предмета	Проведення самостійного наукового дослідження, підготовка есе
Система рахунків та шляхи її удосконалення	Формування блок-схем для наочного сприйняття
Перспектива застосування і шляхи подальшого розвитку методів калькуляції	Робота в бібліотеці з теоретико-методологічними джерелами, складання бібліографії із зазначеного питання

Прерогатива використання групування за статтями калькуляції	Складання глосарію категорій і понять із зазначеного питання;
Порівняльний аналіз структури балансу у вітчизняній та світовій практиці	Самостійний підбір практичних завдань та їх розв'язання
Перспективи розвитку теорії бухгалтерського балансу як елементу методу бухгалтерського обліку	Розробка презентаційних матеріалів змістом питання
Методи нарахування амортизації нематеріальних активів Особливості оцінки та обліку запасів на складі і в бухгалтерії	Самостійний підбір практичних завдань та їх розв'язок
Особливості проведення інвентаризації та переоцінки нематеріальних	Написання доповіді у формі реферату
Фінансові інвестиції, визнання доходу від їх використання	Проведення самостійного наукового дослідження, підготовка тез доповідей
Облік курсових різниць	Самостійний підбір практичних завдань та їх розв'язок
Резерв сумнівних боргів, його розрахунок та облік	Проведення вивчення періодичної літератури за питанням, оформлення результатів у вигляді есе
Особливості відображення в обліку уцінки	Написання анотацій по розділах зазначеної тематики
Регулювання бухгалтерського обліку в Україні та удосконалення його інформаційного забезпечення	Складання комплексного розширеного плану із опрацьованих наукових статей за вказаним питанням
Удосконалення процесу підготовки і складання фінансової звітності	Проведення самостійного наукового дослідження, підготовка тез доповідей

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни „Бухгалтерський облік і оподаткування” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти (задачі);
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- оцінювання результатів тренінгу;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни „Бухгалтерський облік і оподаткування” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 7 темах		Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 6 темах		Наскрізна задача макс. 100балів	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - виконання відповідного завдання; -20% - захист виконаного завдання.	Теоретичні питання (3 питання по макс 15 балів) Тестові завдання (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів Задача 1 – макс. 25 балів
Підсумкова модульна контрольна робота проводиться по 1-6 темах в аудиторії або в системі дистанційного навчання Moodle. Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів		Підсумкова модульна контрольна робота проводиться по 7-12 темах в аудиторії або в системі дистанційного навчання Moodle. Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів				

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-13
2	Проекційний екран	1-13
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-13
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-13
5	Персональні комп'ютери	1-13
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-13
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-13
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-13
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-13
10	Спеціалізований програмний продукт: M.E.Doc (демо-версія)	1-13

РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Бюджетний кодекс України (зі змінами та доповненнями від 18.07.2024р. № 3880-IX). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Господарський кодекс України (зі змінами та доповненнями від 22.02.2024р. № 3587-IX) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.
4. Костишин Н.С. Методичні вказівки по самостійному вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік і оподаткування» для студентів усіх форм навчання спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Чортків. 2021. 45 с.
5. Костишин Н.С. Вдосконалення обліку збутової діяльності підприємства в умовах розмежування маркетингових і логістичних процесів. Постпандемічний розвиток суспільства: економічні, соціальні та психологічні аспекти : моногр. / за ред. екон. наук, доц. Н.Є.Кульчицької. Чортків : ЗУНУ, 2022. 280с. С.237-247
6. Костишин Н.С., Яковець Т.А. Обліково-податкова система в умовах воєнного стану: як діяти та, які наслідки. *Вісник економіки*. 2022. № 2(104). С.99-110. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1365>
7. Костишин Н. Електронні первинні документи як інформаційно-аналітичне джерело облікової системи підприємств. Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем : Матеріали X Міжнародної науковопрактичної конференції, 17 листопада 2022 р. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. С. 130-132. URL : <https://kntu.kr.ua/doc/science/zahody/vikl/2022/13-tez.pdf#page=130>
8. Костишин Н.С. Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Бухгалтерський облік і оподаткування» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» всіх форм навчання. Чортків, 2023. 50 с.
9. Костишин Н.С., Яковець Т.А. *Європейська інтерпретація фінансової звітності в контексті підвищення її якості для забезпечення економічної безпеки підприємства. Міжнародний науковий журнал „Інтернаука”. Серія: „Економічні науки”. 2023. №9. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-9-9204>*
10. Краєвський В. М., Колісник О. П., Гуріна Н. В. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 388 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/12uvw0yvW17oQ3GoYBAptiRXHnnRMYmEP/view>
11. [Крисоватий, А. І.](#), [Панасюк, В. М.](#), [Мельничук, І.В.](#) Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317>
12. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Денчук П.Н. та ін. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 484 с.
13. Лень В.С. [Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник](#), 2021 URL: ir.stu.cn.ua
14. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку – МСБО. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576
15. Міжнародні стандарти фінансової звітності – МСФЗ. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576
16. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336>

17. Панасюк В.М. Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 328 с.
18. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.
19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
20. Словник термінів бухгалтерського обліку: навч. посіб. / уклад. З.-М. В. Задорожний, В. В. Муравський, І. Я. Омецінська. Тернопіль : Університетська думка, 2021. 120 с.
21. Зарудна Н. Я., Кундеус О. М., Яковець Т. А. Облік і оподаткування господарських процесів підприємства: навчальний посібник. Тернопіль : КРОК, 2024. 430 с. URL : <https://surl.li/tcwwcw>
22. Податковий кодекс України (зі змінами та доповненнями від 18.07.2024р. № 3878-IX). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
23. Alimova, S. (2024). The impact of e -accounting in modern businesses. *Modern Science and Research*, 3(1), 928–932. URL : <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28554>
24. Jacob, M. (2021). Real Effects of Corporate Taxation: A Review. *European Accounting Review*, 31(1), 269–296. URL : <https://doi.org/10.1080/09638180.2021.1934055>
25. [Jans, M.](#), [Aysolmaz, B.](#), [Corten, M.](#), [Joshi, A.](#) and [van Peteghem, M.](#) (2023), "Digitalization in accounting–Warmly embraced or coldly ignored?", *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, Vol. 36 No. 9, pp. 61-85. URL : <https://doi.org/10.1108/AAAJ-11-2020-4998>